

Waarom etnisch profileren moet blijven

Posted on 29 februari 2020 by Frank Karsten

Martin Luther King stelde ooit: 'Ik droom van de dag dat mijn vier kleine kinderen in een land leven waar ze niet worden beoordeeld op de kleur van hun huid, maar op hun karakter.' Amnesty International deelt deze droom, samen met andere mensenrechtenorganisaties spande het deze week een rechtszaak aan tegen de staat. Ze eisen dat de marechaussee stopt met etnisch profileren, zoals bij passagiers op Schiphol. Het controleren van mensen op basis van hun etniciteit zou namelijk in strijd zijn met het discriminatieverbod.

Het is ongetwijfeld vervelend als je vaak door de politie of de marechaussee aangehouden en gecontroleerd wordt, alleen maar omdat je een ander uiterlijk hebt. Toch is dat eigenlijk heel redelijk en nuttig.

Skinheads

Liever beoordelen we anderen op hun karakter en niet op de groep waartoe ze behoren. Maar dat is vaak niet mogelijk. Als je 's avonds laat een steegje in loopt en vier onbekenden ziet staan maakt het een enorm verschil of het om vier mannelijke

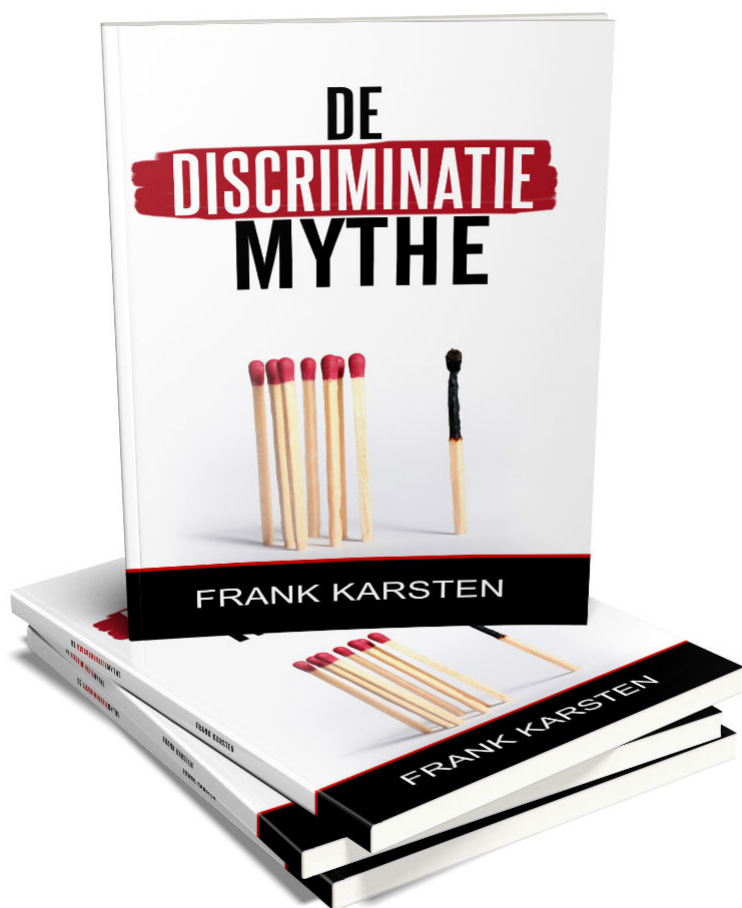
skinheads gaat of om vier oude dames in bloemetjesjurken.

Zelfs Amnesty International-medewerkers zullen dan hun vooroordelen laten meewegen, om te beslissen om een blokje om te gaan of toch het steegje in te lopen. Zij discrimineren dan op geslacht, leeftijd en uiterlijk. En dat is maar goed ook, want iedereen weet dat de criminaliteit onder jonge mannen vele malen hoger is dan onder oude dames. Wie daar nooit rekening mee houdt loopt het risico om beschadigd thuis te komen.

Specialiteiten

Wat de marechaussee doet is in principe niet anders. De medewerkers doen aan etnisch profileren omdat ze weten dat dat bepaalde groepen vaker betrokken zijn bij illegale immigratie, mensensmokkel en fraude met identiteitspapieren. De marechaussee wijst er tevens op dat ze niet alleen etniciteit in aanmerking neemt maar dat het een risicoprofiel maakt. Allerlei individuele eigenschappen dragen bij aan dat profiel, ook geslacht, leeftijd, uiterlijk en gedrag.

Ook de politie gebruikt etniciteit bij hun daderprofielen. Ze beseffen daar ook dat verschillende groepen gespecialiseerd zijn in verschillende typen criminaliteit. Mannen plegen de meeste geweldsmisdrijven. Qua vergiftigen staan vrouwen hun mannetje, hoewel ze niet de meerderheid vormen. Witteboordencriminaliteit, zoals piramidespellen en witwassen, komt vaker voor bij blanke dan zwarte mannen. Met deze kennis kan de politie het aantal verdachten makkelijker verkleinen en daarmee de dader sneller inrekenen.

Frank Karsten is onder meer auteur van [De Discriminatiemythe](#).

Veroordelingen

Sommigen zullen tegenwerpen dat bepaalde groepen vaker veroordeeld worden juist omdat ze zo vaak gecontroleerd worden. Dat is onwaarschijnlijk. Wie weleens Opsporing Verzocht kijkt kan eenvoudig concluderen dat jongeren, mannen en allochtonen oververtegenwoordigd zijn.

In de Verenigde Staten wordt elk jaar een *National Crime Victimization Survey* gehouden. Daarbij wordt aan willekeurige mensen gevraagd of ze het afgelopen jaar slachtoffer zijn geweest van een misdrijf en wat de eventuele kenmerken waren van de dader. De uitkomsten komen goed overeen met de veroordelingen door de rechtbank. Met andere woorden, de politie en de rechtspraak lijken, in ieder geval in de VS, niet onterecht bevooroordeeld te zijn.

Wachttijden

Stel dat de marechaussee stopt etnisch te profileren. Dan zou het dus evenveel tijd en moeite moeten besteden aan oude blanke Noorse vrouwen in een bloemetjesjurk als aan jonge Antilliaanse mannen met een Rolex om hun pols. De wachttijden op Schiphol zouden aanzienlijk langer worden, de beveiligingskosten hoger en de veiligheid zou verminderen.

Ik hecht waarde aan optimale veiligheid en ik accepteer dus dat ik als man in principe vaker gecontroleerd word dan een vrouw. Om dezelfde reden zou een goedbedoelende Nigeriaan blij moeten zijn dat de marechaussee hem met meer argwaan behandelt dan een Nederlander als ik. Daardoor kan hij met meer vertrouwen in het vliegtuig stappen, zonder de angst voor een bom of een kaping.

Overheidsdiscriminatie

Als de overheid mag discrimineren bij het voorkomen van criminaliteit, zou de overheid dan altijd mogen discrimineren? Nee, dat niet. Als het gaat over rechtspraak dan is er geen enkele reden om bijvoorbeeld een zwarte man een hogere straf te geven voor een misdrijf dan een blanke man.

En ook bij het verlenen van een uitkering of ziekenzorg mag etniciteit, geaardheid of geslacht geen verschil maken. Maar de overheid doet er goed aan rekening te houden met groepsverschillen bij criminaliteitsbestrijding. Bij het bestrijden van verkeersongelukken doet men dat ook, campagnes zijn meestal gericht op jonge mannelijke bestuurders, omdat die relatief veel brokken veroorzaken.

Het is dus te hopen dat Amnesty de rechtszaak verliest. Zolang de politie en de marechaussee zich baseren op statistieken, ervaringen en feiten bewijzen ze de Nederlandse samenleving een dienst door etnisch te profileren. Als we iedereen gelijk willen behandelen bij het bestrijden van criminaliteit tonen we geen respect voor de slachtoffers ervan.